

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/527/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1613202236
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Štrignerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1613202236.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Štrignerovej a členov senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a Mgr. Patrície Železníkovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa A. N.Y., U.. XX.XX.XXXX, bytom u matky zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, dieťa rodičov A. I., U.. XX.XX.XXXX, R. H. M. XXX, a E. N., U.. XX.XX.XXXX, R. E. XX, G. o návrhu otca na zníženie výživného, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Malacky, zo dňa 01.07.2015, č.k. 9P/42/2013-79, jednohlasne (pomerom hlasov 3:0), takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa mení tak, že návrh otca na zníženie výživného sa z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Malacky rozsudkom zo dňa 01.07.2015 č.k. 9P/42/2013-79 znížil výživné otcovi na maloletého A. zo sumy XXX,- Eur mesačne na sumu XXX,- Eur mesačne počnúc právoplatnosťou rozsudku. Týmto rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 09.02.2012, č.k. 8P/40/2011-36 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 15.01.2013, č.k. 11CoP/253/2012-52 vo výroku výživnom. Žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

Súd prvého stupňa takto rozhodol, keď po vykonanom dokazovaní zameranom na zistenie odôvodnených potrieb maloletého ako aj zárobkových možností, schopností a majetkových pomerov rodičov, s následnou väzbou na vyhodnotenie zmeny pomerov dospel k záveru, že oproti predchádzajúcej úprave výživného došlo k tak podstatnej zmene pomerov, ktorá zakladá dôvod na zmenu rozhodnutia o výživnom v zmysle zníženia výživného na maloletého. Zisťujúc zmenu pomerov na strane maloletého dospel k záveru, že náklady maloletého na jeho výživu, školské potreby, životné náklady primerané jeho veku, osobné potreby, záľuby a celkový všestranný vývoj maloletého nesporne vzrástli a to predovšetkým jeho prechodom zo základnej na strednú školu. Pokiaľ ide o zhoršený zdravotný stav, keďže maloletý dlhodobo trpí na astmu, má vrodennú vadu obličiek, nosí si okuliare, mal za to, že uvedené zdravotné problémy sú obdobné ako pri poslednej úprave výživného a v tomto smere nezakladajú podstatnú zmenu pomerov nevyhnutnú pre zmenu predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom, nakoľko z uvedených skutočností súd vychádzal už pri predchádzajúcej úprave výživného. Okrem zmeny pomerov na strane maloletého súd zisťoval i schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov, teda zaoberal sa tým, či k zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom došlo na strane rodičov. Pokiaľ ide o matku konštatoval, že táto je v súčasnej dobe na materskej dovolenke, očakáva narodenie dieťaťa, v súčasnosti poberá dávky v materstve, naďalej žije s maloletým v domácnosti svojich rodičov. Matkin druh je zamestnaný s príjmom na úrovni XXX,- Eur mesačne. Na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že na strane matky nenastala taká zásadná zmena pomerov odôvodňujúca zmenu rozhodnutia o výživnom, nakoľko pokles príjmov matky bol len minimálneho charakteru. Pokiaľ ide o pomery na strane otca konštatoval, že na jeho

strane nastala zmena v jeho príjmoch, keď pri poslednej úprave výživného dosahoval príjem XXX,XX Eur, terajší mesačný príjem je nižší, podľa vyjadrenia otca činí max. XXX,- K. XXX,- Eur mesačne. Vzhľadom na pokles príjmu otca súd skúmal príčiny tohto poklesu, pričom na zistený pokles príjmu neprihliadal, tento vyhodnotil v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine z dôvodu, že otec sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania. U otca zároveň konštatoval, že je zdravý, nemá žiadne pracovné obmedzenie, žije v Bratislavskom kraji, ktorý má najnižšiu mieru nezamestnanosti v rámci SR. Ďalej poukázal na to skutočnosť, že povinnosťou otca je venovať všetky sily dôslednému zabezpečeniu výživy svojich maloletých detí. Na strane otca však konštatoval zmenu pomerov čo sa týka počtu vyživovacích povinností, keď otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletému Samuelovi. Takisto k zmene pomerov došlo v tom, že v čase poslednej úpravy výživného otec býval u rodičov, v súčasnej dobe býva v prenajatom jednoizbovom byte v spoločnej domácnosti s manželkou a dvomi maloletými deťmi. Otcova manželka je momentálne na rodičovskej dovolenke, tiež je odkázaná na výživu zo strany manžela. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti na strane maloletého ako aj otca mal za to, že je dôvodné znížiť výživné otcovi na maloletého zo sumy XXX,- Eur na sumu XXX,- Eur mesačne a to od právoplatnosti rozsudku t.j. s účinnosťou tak, ako to požadoval otec. Vec právne posúdil podľa § 62 ods. 1-5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1,3 Zákona o rodine. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie matka maloletého, ktorá navrhla rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť, návrh otca na zníženie výživného zamietnuť. So znížením výživného nesúhlasila, uviedla, že právna úprava výživného a to posledné zvýšenie bolo v roku 2012, následne už v roku 2013 otec podával návrh na zníženie výživného. Vo vzťahu k návrhu otca uviedla, že aj keď má dve ďalšie vyživovacie povinnosti a býva v podnájme, svojvoľne opustil zamestnanie. Ide o závažný dôvod, nie však dôvod na zníženie výživného, nakoľko otec si musel byť vedomý následkov svojho konania. Otec v súčasnej dobe pracuje ako samostatne zárobková činná osoba - živnostník. Dostáva zákazky, tvrdenie otca, že pracuje len príležitostne, nakoľko viac práce fyzicky nevláda, považovala za vyslovene smiešne a alibistické, len aby nemusel platiť výživné. S poukazom na uvedené mala za to, že v konaní nebola preukázaná kvalifikovaná zmena pomerov v tých skutočnostiach, z ktorých sa vychádzalo pri predchádzajúcom rozhodnutí o zvýšení výživného. Pokiaľ ide o príjem otca, poukázala na to, že pri určovaní výživného je rozhodujúci príjem, ktorý by rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje. Rovnako poukázala na to, že od posledného rozhodnutia o výživnom došlo k zmene pomerov aj na jej strane, aj na strane maloletého. Maloletý navštevuje Súkromnú obchodnú akadémiu v Plaveckom Štvrtku, vynakladá nemalé finančné prostriedky na školské potreby, učebnice, počítač, internet, v neposlednom rade je to ošatenie, strava, ktoré tvoria najväčšiu položku. Keďže v škole nie je jedáleň, musí zabezpečovať synovi stravu na celý deň. V rozsudku absentuje táto asi najdôležitejšia zmena pomerov na strane maloletého. Aj keď sa v rozsudku uvádza, že navštevuje strednú školu, nie je uvedené a poukázané na to, ako sa zvýšili náklady, ktoré musí na syna vynakladať. Zdôraznila taktiež zdravotný stav maloletého, ktorý nosí dioptrické okuliare, je astmatik, taktiež má alportov syndróm, hrozí mu strata sluchu. Pomery sa zmenili aj na jej strane, nakoľko XX.XX.XXXX sa jej narodil syn M. I.. Od 02.06.2015 bude poberať po dobu 34 týždňov dávky v materstve vo výške cca XXX,- K. XXX,- Eur a to hlavne z dôvodu, že mala dve zamestnania, od januára 2016 bude poberať len rodičovský príspevok vo výške XXX,XX Eur. V rámci vyriešenia bytovej otázky kúpila a zrekonštruovala starší rodinný dom, na ktorý si zobrala hypotéku. Pokiaľ ide o odôvodnenie rozsudku uviedla, že z tohto vyplýva, že došlo k zmene pomerov na strane otca, súd však nevenoval dostatočnú pozornosť, že aj na strane maloletého ako aj jej ako matky došlo taktiež k zmene pomerov.

K odvolaniu matky sa písomne vyjadril otec maloletého, kolízny opatrovník maloletého, ktorí navrhli rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 2 O.s.p, vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., s verejným vyhlásením rozsudku podľa § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie matky je dôvodné.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť ak sa zmenia pomery. Za zmenu pomerov v zmysle citovaného zákonného ustanovenia pritom treba považovať podstatnú zmenu pomerov či už na strane maloletých detí alebo rodičov. Úlohou súdu pri rozhodovaní o zmene výživného je preto zistiť, či a v akom smere došlo k zmene pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom a v prípade kladného zistenia túto zmenu premietnuť do výšky výživného. Pokiaľ ide o

výšku výživného vychádzajúc z ustanovenia § 62 ods. 1-5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, súd pri určovaní výživného berie zreteľ na odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj na zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov.

V danej prejednávanej veci súd postupne postupoval vecne správne, keď zisťoval všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o návrhu otca na zníženie výživného z hľadiska súčasných odôvodnených potrieb maloletého, ako aj z hľadiska schopností a možností rodičov, na výživu ktorých je maloletý plne odkázaný a tieto potom v záujme zistenia podstatnej zmeny pomerov (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine) porovnal so skutočnosťami rozhodnými pre určovanie výživného na maloletého t.j. v čase rozhodovania Okresného súdu Malacky rozsudkom zo dňa 09.12.2012, č.k. 8P/40/2011-36 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15.01.2013, č.k. 11CoP/253/2012-52. Vychádzajúc z okolností zistených vykonaným dokazovaním je odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa toho názoru, že od posledného rozhodovania o výživnom došlo na strane ako maloletého, tak aj rodičov k zmene pomerov, s vyhodnotením zmeny pomerov, pokiaľ súd prvého stupňa znížil výživné zohľadniac zmenu pomerov iba na strane otca, sa však odvolací súd nestotožnil.

V prvom rade poukazuje na to, že Krajský súd v Bratislave vo veci rozhodol rozsudkom z 15.01.2013, č.k. 11CoP/253/2012-52, tak že výživné na maloletého určil vo výške XXX,- Eur mesačne. Otec už dňa 18.02.2013 podal návrh na zníženie výživného, pričom ako dôvod uviedol svoju nezamestnanosť, vyživovaciu povinnosť k maloletej Šarlote, očakávanie narodenia druhého dieťaťa, náklady na podnájom. Pokiaľ ide o nezamestnanosť otca, na túto vzhľadom k tomu, že k ukončeniu pracovného pomeru otca u zamestnávateľa, u ktorého dosahoval príjem XXX,- Eur mesačne odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa neprihliadal, rovnako aj na následný pokles príjmu otca už ako živnostníka. Uvedenú skutočnosť súd prvého stupňa správne vyhodnotil v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine t.j., že otec sa bez dôležitého dôvodu vzdal zamestnania. Takéto konanie otca vzhľadom k tomu, že mal vyživovaciu povinnosť maloletej Š., k svojej manželke, očakával narodenie druhého dieťaťa treba vyhodnotiť ako nezodpovedné, rovnako za takéto treba vyhodnotiť vznik nákladov v súvislosti s podnájomom, ktoré vznikli podľa tvrdenia samotného otca z dôvodu, že ho rodičia vyhodlili. Za daného stavu jedinou objektívnou skutočnosťou spôsobilou na zmenu rozhodnutia o výživnom je narodenie druhého dieťaťa otca a to maloletého E. U.. XX.XX.XXXX. Aj vo vzťahu k vzniku ďalšej vyživovacej povinnosti otca však treba uviesť, že Zákon o rodine automaticky nespája vznik ďalšej vyživovacej povinnosti povinného rodiča so zmenou rozhodnutia o výživnom v zmysle zníženia výživného na dieťa z predchádzajúceho vzťahu. V každom takomto jednotlivom prípade, keďže znížením výživného dochádza k zníženiu životnej úrovne maloletého dieťaťa, je vždy treba starostlivo zistiť a vyhodnotiť dobu, ktorá prešla od posledného rozhodovania o výživnom, zmenu pomerov na strane maloletého, ako aj komplexne posúdiť zárobkové a majetkové pomery rodičov, zmenu v týchto pomeroch, starostlivosť rodičov o maloletého osobnú aj finančnú, prístup k práci, k zabezpečeniu čo najvyššieho príjmu, tak, aby rodičia pokryli potreby všetkých svojich detí výživou na rodičov odkázaných. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd má za to, že otec ako zodpovedný rodič nekoná a pokiaľ sa rozhodol mať ďalšie dieťa, je jeho povinnosťou užiť všetky svoje deti a v súčasnej dobe aj manželku na rodičovskej dovolenke a to zvýšením úsilia dosiahnuť čo najvyšší príjem, nie však znížením výživného návrhom podaným jeden mesiac po poslednom rozhodnutí o výživnom na maloletého. Na rozdiel od otca prístup matky k plneniu jej rodičovských povinností je zodpovedný, na to, aby pokryla odôvodnené potreby maloletého pracovala v dvoch zamestnaniach. Po narodení jej dieťaťa z terajšieho vzťahu však možnosť pracovať v dvoch zamestnaniach nie je reálna, takže jediným príjmom matky po skončení vyplácania dávok v materstve od januára 2016 bude rodičovský príspevok vo výške XXX,XX Eur. Pokiaľ ide o maloletého Róberta, aj u tohto od posledného rozhodovania o výživnom došlo k zmene pomerov, ktorú ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine predpokladá a to prechodom zo základnej na strednú školu, s ktorým štúdiom došlo nesporne k nárastu potrieb maloletého, zmenila sa aj štruktúra jeho výdavkov. Maloletý je rovnako v období dospievania, ide o 16 ročného dospievajúceho chlapca, náklady ktorého na stravu, oblečenie, hygienu taktiež zrástli primerane jeho veku. V rámci celkového hodnotenia pomerov v rodine otca a matky odvolací súd dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia o výživnom došlo k zmene pomerov na strane rodičov, tým, že každému pribudla jedna ďalšia vyživovacia povinnosť, otcovi k maloletému E. U.. XX.XX.XXXX, matke k maloletému M. U.. XX.XX.XXXX, príjem otca sa nezmenil, keďže na zníženie príjmu otca ako súd prvého stupňa tak ani odvolací súd neprihliadal, príjem matky sa znížil na poberanie rodičovského príspevku od januára 2016. Na strane maloletého Róberta došlo k zmene pomerov zvýšením jeho potrieb a to prechodom na stredoškolské štúdium a jeho fyzickým vekom.

Za daného skutkového stavu odvolací súd dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného nie je dôvodný, z ktorého dôvodu odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým výživné na maloletého znížil zo sumy XXX,- Eur na sumu XXX,- Eur mesačne od právoplatnosti rozsudku podľa § 220 O.s.p. zmenil a návrh otca ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 2 v spojení s ustanovením § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.